

Σημαντικές μορφές Κολλυβάδων πατέρων (Δρ Χαραλάμπης Μ. Μπούσιας, Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=164244>]

Η στενότητα των οικονομικών του Μοναστηριού της Ικαρίας ανάγκασε τον Όσιο Νήφωνα να δεχθεί την πρόταση του αποφοίτου της Πατμιάδος Σχολής, Γρηγορίου Χατζησταμάτη από τη Σκιάθο, να έλθει στο νησί αυτό και να κτίσει Μοναστήρι σε κτήματα της πατρικής του περιουσίας. Έτσι κτίσθηκε το περίφημο Μοναστήρι στο ρέμα της Αγαλλιανούς, το οποίο εξελίχθηκε σε ένα από τα λαμπρότερα κέντρα του Ορθόδοξου μοναχισμού κατά τον δέκατο ένατο αιώνα.

Ο Γρηγόριος παρέμεινε στην Πάτμο και έκτισε το Κάθισμα της Παναγίας στην περιοχή του Γραβά, γι' αυτό και ονομάζεται Γραβανός. Άνδρας ασκητικός και ενάρετος απολάμβανε σεβασμού από όλους τους κατοίκους του νησιού, χρημάτισε

δε και πνευματικός του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Νεοφύτου του Ζ. Ασκήτευε με τον υποτακτικό του Θεόκτιστο από τη Σόφια και αναπαύθηκε στις 22 Απριλίου του 1812. Το 1815 έγινε η ανακομιδή των λειψάνων του, τα οποία πολλά θαύματα επιτέλεσαν. Ο υποτακτικός του Θεόκτιστος, ο οποίος πολύ κοπίασε για το Κάθισμα, αναπαύθηκε πριν τον Όσιο Γρηγόριο.

Από τη συνοδεία του Οσίου Νήφωνος στην Ευαγγελίστρια στην Ικαρία ο Ιερομόναχος Παρθένιος Παρθενιάδης το 1798 ήλθε στην Πάτμο και έκτισε το Κάθισμα που φέρει το όνομά του, το Κάθισμα του Παρθενίου. Αργότερα αυτός στις 5 Μαρτίου του 1805, ημέρα Κυριακή, μόλις έβγαινε από τη θεία Λειτουργία, μαρτύρησε για την πίστη στο Διδυμότειχο. Τρεις μήνες μετά, στις 27 Μαΐου, κοιμήθηκε οσιακά και ο υποτακτικός του Γαβριήλ, ο οποίος λόγω του μικρού αναστηματός του ονομαζόταν Γαβριλάκης. Στο ίδιο Κάθισμα κοιμήθηκε στις 28 Αυγούστου του 1812 και ο μοναχός Νικηφόρος. Στο Κάθισμα αυτό το 1816 ήλθε από την συνοδεία του Οσίου Νήφωνος στην Ικαρία και παρέμεινε για δύο χρόνια ο μεγάλος ασκητής Απολλώς, ο άνθρωπος της προσευχής και των δακρύων, που εκάρη μοναχός στη Σκήτη της Αγίας Άννης, από την οποία έφυγε λόγω της έριδος των Κολλυβάδων. Αυτός ακολούθησε το Νήφωνα στην Ικαρία, και κατόπιν στη Σκιάθο. Αυτόν έστειλε ο Όσιος Νήφων στον Άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη, για να ζητήσει τη γνώμη του προκειμένου να επανέλθει στην Ικαρία. Αυτόν μετά έστειλε

ο Όσιος Νήφων μαζί με τους Ιερομονάχους, Αγάθωνα το Χίο και Σισώη τον Κεφαλλήνα, για να ανακαινίσουν το Μοναστήρι του Ευαγγελισμού στην Ικαρία. Ο Όσιος Απολλώς θεωρείται Πελοποννήσιος, ενώ ο Σμυρνάκης τον χαρακτηρίζει Καρπενησιώτη, όπως και ο ίδιος αυτοχαρακτηρίζεται σε αυτόγραφο σημείωμά του. Στην Ικαρία και αργότερα στην Πάτμο συνόδευσαν τον Όσιο Απολλώ τα δυό αδέλφια του, οι μοναχοί, Αθηνόδωρος ή Απολλόδωρος και Ιγνάτιος, οι Πελοποννήσιοι. Ο Όσιος Απολλώς ασκήτευσε στην τοποθεσία Ζαρροή της Πάτμου και τέλος, το 1818, ίδρυσε Κάθισμα φερώνυμό του στην τοποθεσία Θερμιά, όπου έμεινε ασκούμενος για σαράνια χρόνια, μέχρι της οσιακής κοιμήσεώς του στις 22 Απριλίου του 1812. Μαζί του συνασκήτευσαν ο Ισίδωρος ο Κυριακόπουλος και οι αδελφοί Νικόδημος και πρώην Πηλουσίου Αμφιλόχιος, οι Κάπποι, των οποίων η βιοτή διαπνέεται από την ασκητική ανατροφή τους με τον Απολλώ. Ο Νικόδημος ασκήτευσε μετά στο Λειβάδι των Καλογήρων της Πάτμου μαζί με τον αδελφό του Αμφιλόχιο από το 1818 μέχρι τις 14 Δεκεμβρίου 1895, όταν και κοιμήθηκε οσιακά. Ο αδελφός του Αμφιλόχιος κοιμήθηκε αργότερα στις 5 Δεκεμβρίου 1902.

Ο Όσιος Ισίδωρος γεννήθηκε στο Μαραθόκαμπο της Σάμου το 1819 και συνασκήτευσε για είκοσι έτη κοντά στον Όσιο Απολλώ. Ανέλαβε την ηγουμενία στην Ικαρία σε ηλικία μόλις 35 ετών. Μετά δεκαετία παραιτήθηκε και ήλθε στη Σάμο, όπου έκτισε το μονύδριο του Αγίου Ιωάννου του Ελεήμονος, παρά του πρόποδες του βουνού Κερκετέα. Κοιμήθηκε οσιακά στις 7 Σεπτεμβρίου του 1882. Στο Κάθισμά του ο Όσιος Απολλώς έδωσε και το μεγάλο σχήμα στο μοναχό Αρσένιο του Κούρτικου, τον Απρίλιο του 1843 και τον ονόμασε Αγάπιο. Ο Όσιος Απολλώς κοιμήθηκε ειρηνικά στις 20 Ιανουαρίου του 1859.

Στη Σάμο επίσης συναντούμε τους υποτακτικούς του Οσίου Νήφωνος, Αγαθάγγελο, Ιωσήφ και Ανανία, τον Επίσκοπο Σάμου Θεοδόσιο και τον μαθητή του Οσίου Νήφωνος Θεοφάνη το θαυματουργό, τον κτίτορα του μονυδρίου παρά τον Μαραθόκαμπο της Παναίτζας, όπου και κοιμήθηκε ειρηνικά. Επίσης τον Ιγνάτιο συνασκητή του Αγάθωνος, αδελφό του Οσίου Απολλώ, ο οποίος ήλθε στο Μαραθόκαμπο και έκτισε μονύδριο του Οσίου Ονουφρίου. Τέλος στο νησί της Σάμου έκτισε Ναό στην τοποθεσία Μύλοι προς τιμή του πνευματικού του πατρός Αγίου Μακαρίου, του Νοταρά, ο Κολλυβάς Μοναχός Κωνστάντιος, εκ Γούρας Θεσσαλίας, μεταξύ των ετών 1820 και 1825.

(συνεχίζεται)